

Brussel, 14.10.2020
COM(2020) 950 final

ANNEX 2

BIJLAGE

bij het

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

**Verslag over de stand van de energie-unie 2020 overeenkomstig Verordening (EU)
2018/1999 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie**

Bijlage – Energiesubsidies in de EU

1. Inleiding

Volgens de Verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie (“de governanceverordening”) moet de Commissie elk jaar een verslag indienen over “de vooruitgang van de lidstaten met betrekking tot de geleidelijke afbouw van **energiesubsidies**, in het bijzonder voor **fossiele brandstoffen**”¹.

Deze bijlage beantwoordt aan het vereiste door verslag uit te brengen over de inspanningen van de EU om deze subsidies af te bouwen. Dit sluit aan bij de verbintenissen in de Overeenkomst van Parijs², de G7³ en de conclusies/verbintenissen van de G20⁴ en zoals weergegeven in het communicatiebeginsel van de Europese Green Deal van “niet schaden” dat is herhaald in NextGenerationEU.

Subsidies moeten worden gemonitord en geanalyseerd, aangezien de subsidiemaatregelen een invloed kunnen hebben op de ingebruikneming van nieuwe technologieën in de energiesector en het verbruik van verschillende energiebronnen en een aanzienlijke last kunnen betekenen voor huishoudens en ondernemingen. Afhankelijk van de structuur van subsidies kunnen zij een hindernis of een stimulans zijn bij de bevordering van de integratie van energiesystemen en, ruimer, het koolstofarm maken van het energiesysteem. Ook de energieprijzen worden beïnvloed, want subsidies kunnen een invloed hebben op het inkomen van energieverbruikers en de levering van energieproducten.

Subsidies voor fossiele brandstoffen zijn duur voor de overheidsbegrotingen en ondermijnen de groene transitie. In veel gevallen gaan zij in tegen stimulansen voor investeringen in groene technologieën en dragen zij niet bij tot het creëren van een gelijk speelveld voor alle energiebronnen, met inbegrip van hernieuwbare energie. Ter ondersteuning van inspanningen om subsidies voor fossiele brandstoffen af te bouwen, hebben de Commissie en de lidstaten het monitoringproces voor energiesubsidies de voorbije jaren aangescherpt, met een specifieke nadruk op subsidies voor fossiele brandstoffen. Dit verslag is dan ook gebaseerd op twee bronnen. Ten eerste: een omvangrijke studie die is voorbereid voor de Commissie (“de studie”)⁵ en die betrekking heeft op de lidstaten van de EU en alle belangrijke energiebronnen in verschillende economische sectoren. Ten tweede: informatie van de lidstaten die is opgenomen in de nationale energie- en klimaatplannen om verslag uit te brengen over energiesubsidies, specifiek toegespitst op fossiele brandstoffen en de vooruitgang die is geboekt bij de afbouw ervan.

In deze bijlage wordt dieper ingegaan op de verschillende typen subsidies, met inbegrip van maatregelen in verband met energieproductie, energievraag, energie-efficiëntie, infrastructuur en onderzoek en ontwikkeling. Subsidies voor energie, vervoer, huishoudens en industrieën worden tegen het licht gehouden. De subsidies die de lidstaten in hun nationale energie- en klimaatplan hebben aangemeld, hebben evenwel een betrekking op een kleiner bereik. Dit komt omdat er momenteel geen standaarddefinitie van energiesubsidies voor de hele EU is,

¹ Artikel 35, punt n, van de Verordening inzake de governance van de energie-unie (2018/1999/EU)

² https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_pari_agreement.pdf.

³ Verklaring van de G7-leiders: <https://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf>.

⁴ Verklaring van de G20-top in Pittsburgh: <http://www.g20.utoronto.ca/2009/2009communique0925.html#energy>.

⁵ Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen – https://ec.europa.eu/energy/studies_main/final_studies/study-energy-costs-taxes-and-impact-government-interventions-investments_en – Hierna “studie van de Commissie” genoemd.

waardoor de lidstaten een aanzienlijke vrijheid hebben bij de verslaglegging. In een aantal nationale energie- en klimaatplannen is de informatie over subsidies ook op versnipperde wijze of helemaal niet opgenomen.

In het verslag van dit jaar wordt bevestigd dat er in een aantal lidstaten weliswaar positieve ontwikkelingen zijn, maar dat het totale bedrag van energiesubsidies licht blijft toenemen, vooral subsidies voor fossiele brandstoffen, die een nadelige invloed hebben op het bereiken van klimaatneutraliteit en de ruimere doelstellingen van de Green Deal, zoals luchtkwaliteit en gezondheid. Sommige lidstaten, zoals Oostenrijk, Denemarken, Estland en Hongarije, gingen evenwel tegen deze algemene tendens in en verminderden hun subsidies voor fossiele brandstoffen aanzienlijk.

Door de COVID-19-pandemie was er nood aan gepaste maatregelen om een veerkrachtig herstel in de lidstaten van de EU te verzekeren. Momenteel is er geen bewijsmateriaal beschikbaar om de impact van COVID-19 op subsidies te beoordelen. Uit initiële ramingen blijkt evenwel dat de crisis mogelijk heeft geleid tot bijkomende energiesubsidies, met inbegrip van subsidies voor fossiele brandstoffen.

Deze kwestie zal in het verslag van volgend jaar meer in detail worden behandeld.

2. Energiesubsidies en subsidies voor fossiele brandstoffen in de EU

2.1. Energiesubsidies in de EU

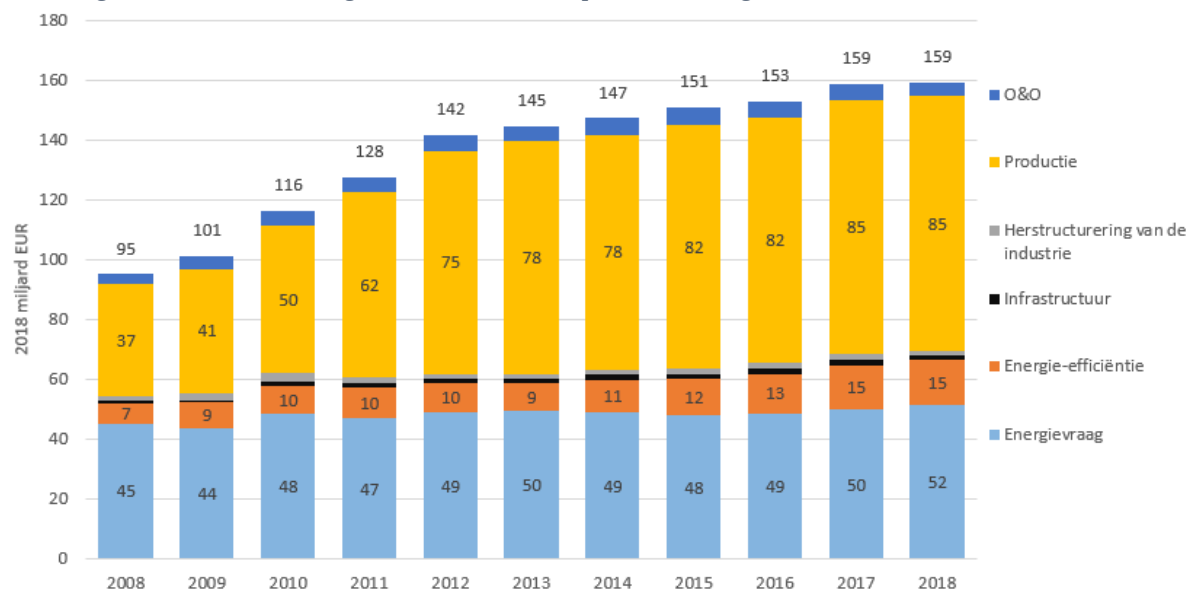
In dit verslag worden energiesubsidies verondersteld te bestaan als er een financiële bijdrage van een regering of een overheidsinstantie is binnen het grondgebied van een lidstaat⁶, volgens hetzelfde concept als wat in de studie van de Commissie is gebruikt. Energiesubsidies kunnen in diverse vormen worden verstrekt, zoals de rechtstreekse overmaking van financieringen (bv. toelagen, leningen), gederfde inkomsten van de regering (bv. fiscale stimulansen en kredieten), de verstrekking van goederen en diensten, betalingen aan financieringsmechanismen en inkomens- of prijssteun.

De **totale energiesubsidies** in de EU werden in 2018 geraamd op 159 miljard EUR⁷. De voorbije tien jaar is het bedrag toegenomen, hoewel de toename is vertraagd, met een groei van slechts 5 % sinds 2015. Hoewel de toename van subsidies hoofdzakelijk was gestuurd door de steun voor hernieuwbare energie, bedroeg de groei hier slechts 4 % sinds 2015. Subsidies voor energie-efficiëntie zijn met 21 % toegenomen sinds 2015, wat te danken is aan investeringen voor de beperking van de energievraag. Subsidies voor de energievraag, die energieverbruik stimuleren (bv. in de vorm van belastingverminderingen of inkomenssteun), zijn in dezelfde periode met 8 % toegenomen.

⁶ Volgens de concepten die beschreven staan in de “Agreement on Subsidies and Countervailing Measures” van de Wereldhandelsorganisatie (https://www.wto.org/english/tratop_e/scm_e/scm_e.htm).

⁷ Bron: studie van de Commissie.

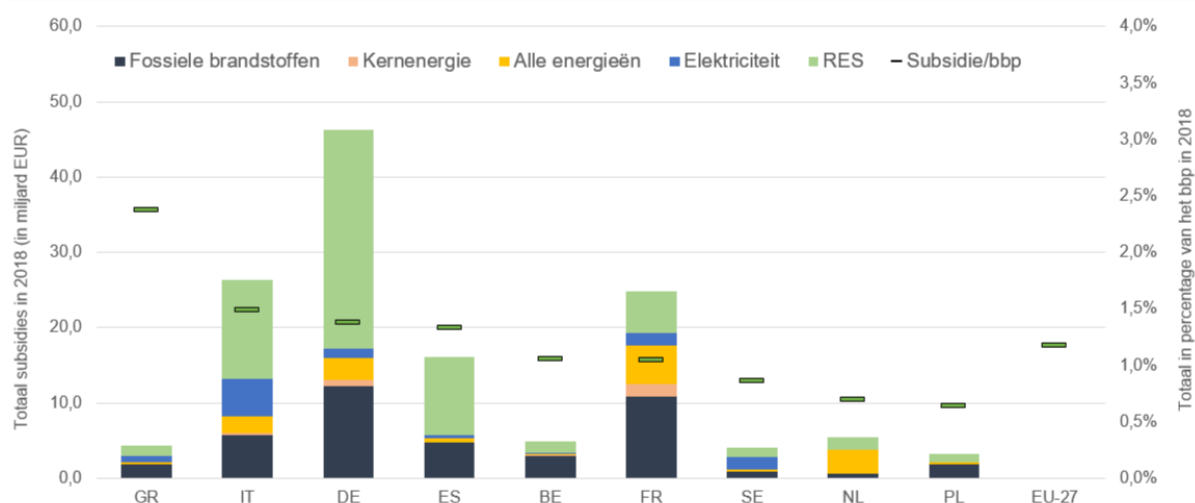
Afbeelding 1 – Evolutie van energiesubsidies in de EU per bestemming

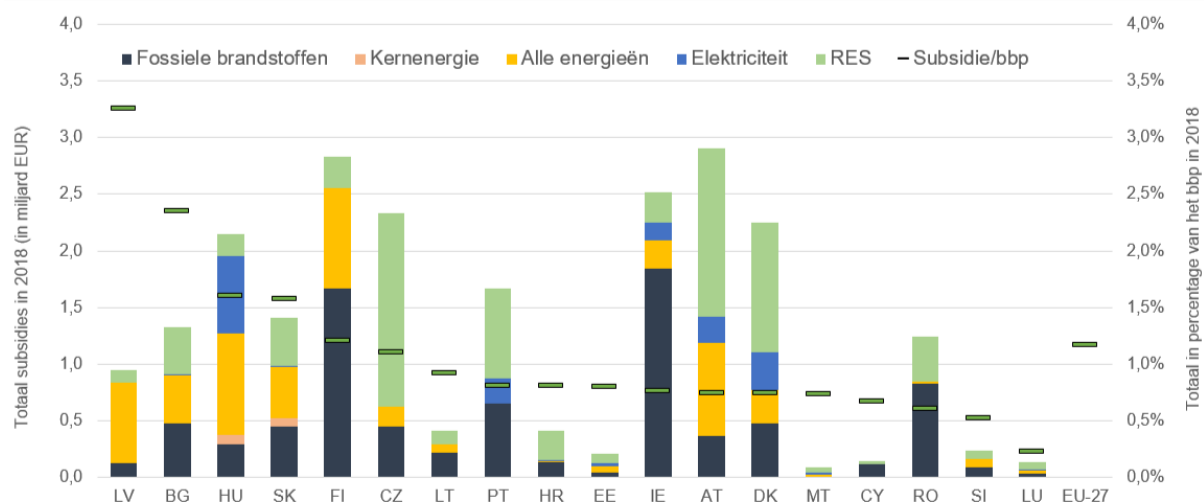

Bron: Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen

In 2018 varieerde het percentage energiesubsidies ten opzichte van het bbp tussen 3,3 % in Letland en 0,2 % in Luxemburg, met een EU-gemiddelde van 1,2 %. De belangrijkste subsidietyperen varieerden evenwel ook. Zo waren subsidies in Letland hoofdzakelijk bestemd voor energie-efficiëntiemaatregelen, terwijl in Duitsland bijna twee derde van het totale volume van subsidies naar de steun voor hernieuwbare energie ging. In Frankrijk, België, Polen, Griekenland, Ierland en Finland ging het grootste deel naar fossiele brandstoffen (hoewel de subsidies voor fossiele brandstoffen in absolute termen in Frankrijk iets lager waren dan in Duitsland).

Afbeelding 2 – Energiesubsidies in absolute bedragen als percentage van het bbp in de EU-lidstaten in 2018

Bron: Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen. Met “elektriciteit” wordt algemene niet-technologiespecifieke steun voor elektriciteit bedoeld, terwijl “alle energieën” verwijst naar maatregelen die niet aan één enkele technologie kunnen worden toegewezen (of steun voor meervoudige technologie).

De meeste subsidies in 2018 gingen naar ⁸ de energiesector (92 miljard EUR), gevolgd door de industrie (20 miljard EUR), huishoudens (17 miljard EUR), vervoer (13 miljard EUR) en landbouw (5 miljard EUR).

Bijna driekwart van de subsidies in de energiesector ging naar hernieuwbare energie, wat het belang aantoont van subsidies voor hernieuwbare energie bij de ondersteuning van de uitrol ervan in de energiesector. De jongste jaren is het belang van subsidie-instrumenten voor nieuwe projecten afgenomen, hoofdzakelijk te wijten aan de dalende investeringskosten van opwekking van elektriciteit door wind en zon, wat leidt tot een lagere groei van subsidies voor hernieuwbare energie in de EU. De drie belangrijkste technologieën voor hernieuwbare energie (zonnepanelen, wind en biomassa) kregen respectievelijk 30 %, 22 % en 16 % van de totale subsidies voor de energiesector.

De drie belangrijkste subsidie-instrumenten om **hernieuwbare energie** te stimuleren, waren feed-in-tarieven (die nog steeds goed zijn voor 70 % van de totale subsidies voor hernieuwbare energie⁹), feed-in-premies en quota voor hernieuwbare energie met verhandelbare certificaten. Naast de energiesector speelt hernieuwbare energie ook een belangrijke rol in vervoer: ongeveer 10 % van de subsidies van de sector heeft betrekking op biobrandstoffen.

Ongeveer 9 % van de totale energiesubsidies van de EU ging in 2018 naar **energie-efficiëntie**. Het grootste aandeel van deze subsidies ging naar huishoudens. Op EU-niveau

⁸ Subsidies met verschillende bestemmingen hebben een verschillend belang in de economische sectoren. Subsidies die bedoeld zijn ter ondersteuning van energieproductie (bv. feed-in-tarieven) en energie-infrastructuur kwamen bijna uitsluitend voor in de energiesector, terwijl subsidies voor verbruik (energievraag, bv.: belastingvrijstellingen voor brandstoffen) vooral terug te vinden waren in energieverbruikende sectoren zoals industrie, vervoer, huishoudens en landbouw. Subsidies voor energie-efficiëntie waren meer gelijk gespreid over de sectoren.

⁹ Hoge subsidies in de vorm van feed-in-tarieven weerspiegelen de erfenis van eerdere mechanismen, aangezien deze vorm van steun niet langer wordt toegepast, behalve bij kleine producenten.

bedroegen de subsidies voor energie-efficiëntie amper 0,1 % van het bbp, terwijl zij in Letland 2,4 % bedroegen en in Hongarije en Bulgarije 0,7 %. Energie-efficiëntie, vooral in de residentiële en industriële sectoren, draagt bij tot het halen van de doelstellingen voor klimaatverandering, wat niet het geval is voor de subsidiëring van de energievraag en het verbruik van fossiele brandstoffen.

Bij de specifieke subsidies ging in 2018 ongeveer 2,2 miljard EUR naar **capaciteitsbetalingsmechanismen**¹⁰, en het bedrag bleef de voorbije jaren op een stabiel gemiddeld niveau van ongeveer 2 miljard EUR.

Wanneer we naar de belangrijkste ontvangers van de subsidies kijken, zien we dat **huishoudens in 2018** ongeveer 11 % van de totale subsidies kregen, hoofdzakelijk in de vorm van subsidies voor de energievraag of energie-efficiëntie en ondersteuning van elektriciteitsverbruik.

Het beeld dat uit de **nationale energie- en klimaatplannen** blijkt, is vrij divers. In acht nationale energie- en klimaatplannen stonden geen hoeveelheden voor subsidies en vier andere nationale energie- en klimaatplannen bevatten helemaal geen informatie over subsidies. Vier lidstaten verstrekten slechts gedeeltelijke informatie. Slechts zes lidstaten (Oostenrijk, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Letland en Litouwen) gaven in hun plan een tijdlijn voor de afbouw van (minstens een deel van de) bestaande subsidies. Vier lidstaten (Kroatië, Tsjechië, Finland en Malta) vermeldden uitdrukkelijk dat zij geen plannen hebben om subsidies die de energietransitie ondersteunen, af te bouwen.

De energiesubsidies die in de nationale energie- en klimaatplannen waren geïdentificeerd, bedroegen in totaal 55 miljard EUR – een derde van het bedrag dat in de studie is geïdentificeerd. Het aantal maatregelen dat in de studie is geïdentificeerd, is veel hoger dan wat in de nationale energie- en klimaatplannen is gesuggereerd. Lidstaten hebben de wijze van verslaglegging van energiesubsidies mogelijk op verschillende wijze geïnterpreteerd. Hoewel slechts enkele lidstaten gegevens voor 2018 of 2019 hebben verstrekt, verwezen sommige lidstaten naar eerdere perioden, en een aantal vermeldde het jaar van verslaglegging niet.

Om de verslaglegging over vooruitgang in de afbouw van energiesubsidies omvattend en zinvol te maken, in het bijzonder de subsidies voor fossiele brandstoffen, moeten de onvolledigheid en het gebrek aan coherentie in de verslagleggingspraktijk worden aangepakt in toekomstige voortgangsverslagen en geactualiseerde plannen, met duidelijkere richtsnoeren voor lidstaten over hoe zij verslag moeten uitbrengen over subsidies.

2.2. Subsidies voor fossiele brandstoffen in de EU

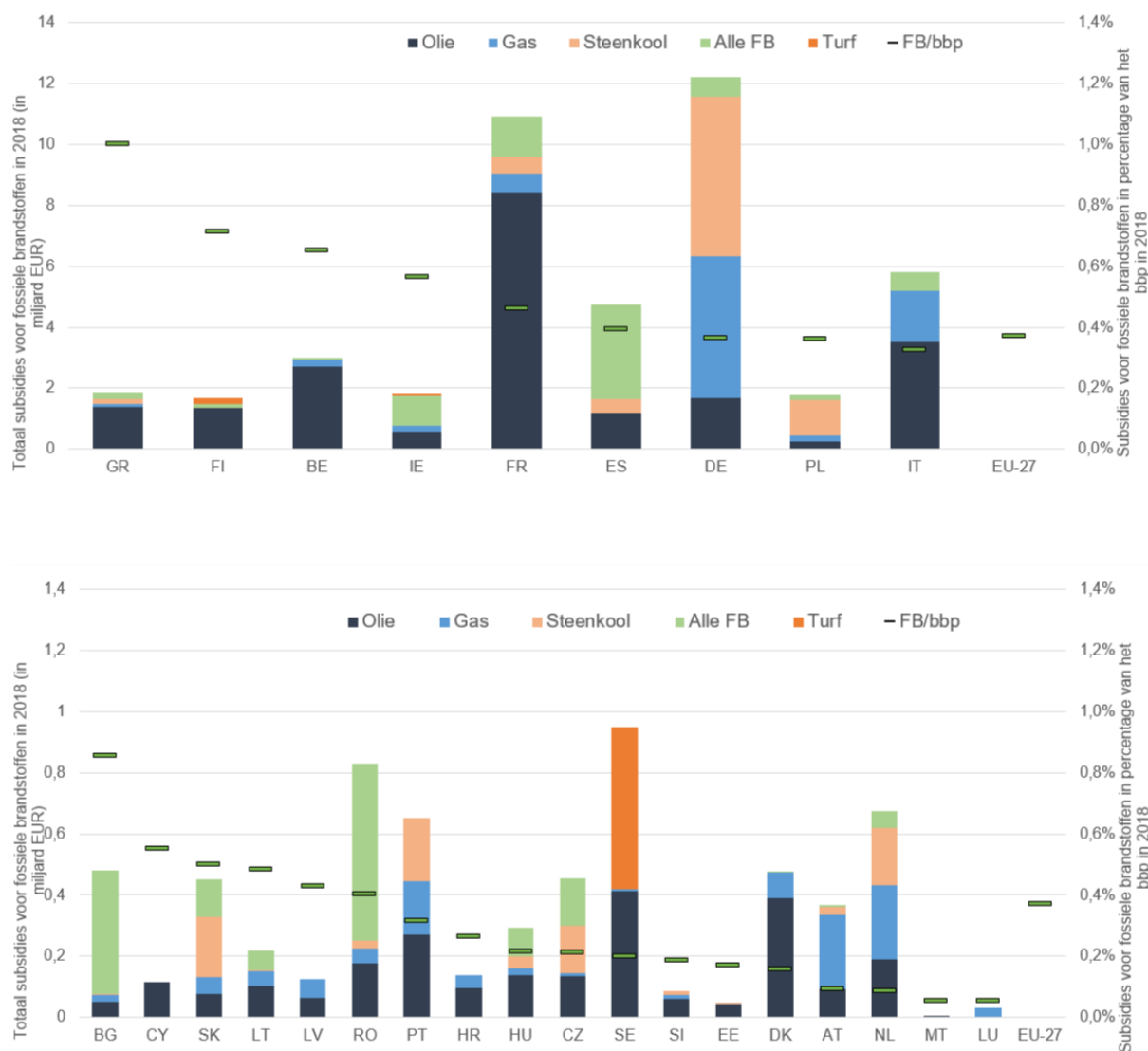
Subsidies voor fossiele brandstoffen, die in 2018 goed waren voor een totaal van 50 miljard EUR¹¹, bleven de voorbije tien jaar relatief stabiel, met een piek van 53 miljard EUR in 2012. Sinds 2015 begonnen zij opnieuw toe te nemen, met een groei van 6 % tot 2018.

¹⁰ Een aanzienlijk deel van deze capaciteitsbetalingen kan in verband worden gebracht met centrales die met fossiele brandstoffen worden gestookt, terwijl hernieuwbare energie of vraagrespons een kleiner aandeel vertegenwoordigt.

¹¹ Bron: studie van de Commissie.

Als aandeel van het bbp bedroegen zij 1 % in Griekenland tot minder dan 0,1 % in Luxemburg (met een gemiddelde van 0,4 %¹²). Terwijl in Frankrijk en Italië meer subsidies naar aardolieproducten gingen, speelden subsidies voor steenkool en gas een grotere rol in Duitsland.

Afbeelding 3 – Subsidies voor fossiele brandstoffen in totaal bedrag en als percentage van het bbp in de EU-lidstaten in 2018

Bron: Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen

Om deze subsidies voor fossiele brandstoffen voor een bedrag van 50 miljard EUR in hun context te plaatsen: in 2018 werd in de EU 16 miljard EUR geïnvesteerd in nieuwe opwekkingscapaciteit uit windenergie¹³, terwijl in dezelfde periode 8 miljard EUR werd geïnvesteerd in de opwekkingscapaciteit uit zonne-energie. In datzelfde jaar werd er voor

¹² In absolute bedragen, gaande van 10 miljoen EUR in Malta tot 12,2 miljard EUR in Duitsland. Gezien de verschillende omvang van de EU-economieën zijn subsidies uitgedrukt als percentage van het bbp zinvoller voor vergelijkingen tussen landen.

¹³ Bron: studie van de Commissie. Met inbegrip van nieuwe onshore- en offshore-installaties, die in 2018 respectievelijk voor 6,8 GW en 0,6 GW energie zorgden. Onder nieuwe zonne-installaties vallen zonnepanelen en verwarming met zonne-energie, die in dezelfde periode respectievelijk voor 7,1 GW en 1,4 GW energie zorgden.

31 miljard EUR geïnvesteerd in elektriciteitstransmissie- en -distributiesystemen (waaronder nieuwe capaciteiten en renovaties).

Tussen 2015 en 2018 namen subsidies voor fossiele brandstoffen het meest toe in Frankrijk (met een stijging van meer dan 2 miljard EUR, of 27 %, voornamelijk toe te schrijven aan maatregelen ter ondersteuning van brandstofverbruik bij vrachtvervoer). Tegelijk daalden ze licht in een aantal landen zoals Italië (met 0,4 miljard EUR, of 6 %, voornamelijk dankzij een daling van de vrijstellingen van accijnsverlagingen in de vervoersector en verminderingen van de feed-in-tarieven bij opwekking van elektriciteit) en Duitsland (met 0,3 miljard EUR, of 2 %, onder meer dankzij een vermindering van subsidies aan de steenkoolsector).

Meer dan 60 % van de subsidies voor fossiele brandstoffen kon in 2018 in verband worden gebracht met steunmaatregelen voor energievraag, wat impliceert dat deze steun het verbruik van fossiele brandstoffen heeft doen toenemen. De steun aan opwekking van elektriciteit uit fossiele brandstoffen is ook aanzienlijk, tot 30 %, terwijl slechts 5 % ging naar herstructurering van de industrie om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. Dit suggereert de noodzaak om de maatregelen te verschuiven naar de doelstelling om het verbruik van fossiele brandstoffen te verminderen.

Subsidies voor **olie- en aardolieproducten**, die goed waren voor bijna de helft van het totaal, namen tussen 2015 en 2018 toe met 18 %, terwijl andere typen subsidies voor fossiele brandstoffen gelijk bleven of afnamen. De stijgende prijzen voor ruwe olie in die periode hebben de subsidies voor aardolieproducten mogelijk ook beïnvloed.

Subsidies voor steenkool, aardgas en andere subsidies voor meervoudige brandstoffen (bv. warmtekrachtkoppeling) waren elk goed voor ongeveer 17 tot 18 % van het totaal in 2018.

In vergelijking met 2015 daalden de subsidies voor **steenkool** met 9 %, wat een weerspiegeling is van het dalende aandeel steenkool in de opwekking van elektriciteit. Tegelijk namen de subsidies voor **aardgas** met 4 % toe. Deze gegevens zijn geen weerspiegeling van de omschakeling van steenkool naar gas in de elektriciteitsmix van de EU in 2019, maar we kunnen veronderstellen dat, in combinatie met een lager verbruik, subsidies voor steenkool verder zijn gedaald sinds 2018 en dat subsidies voor gas in de energiesector mogelijk zijn toegenomen.

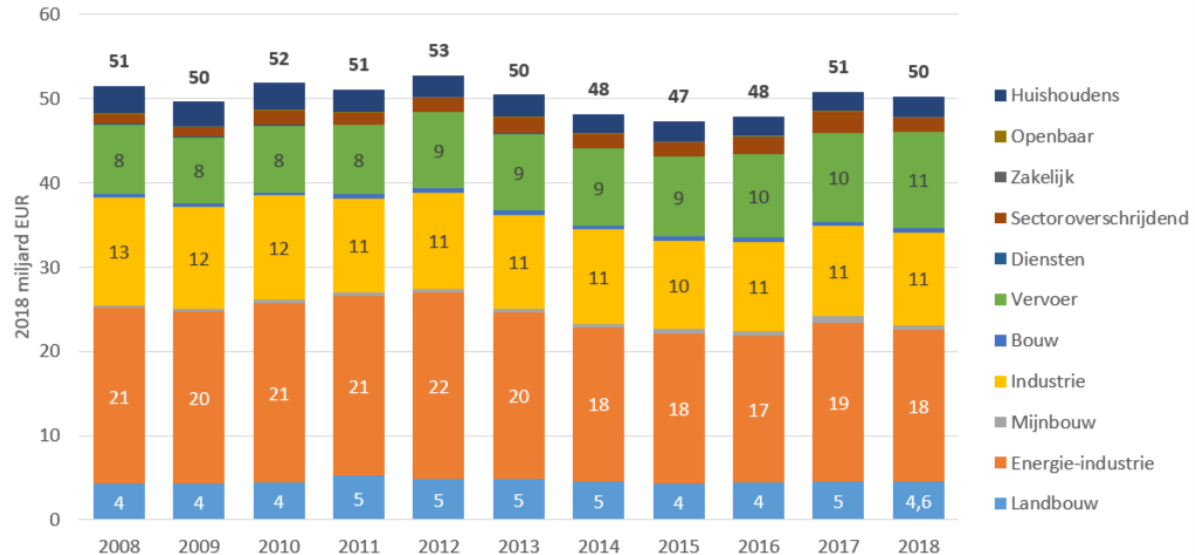
Subsidies voor fossiele brandstoffen in de **energiesector** bleven tussen 2015 en 2018 stabiel, waarbij 30 % van de subsidies naar steenkool ging. De **vervoersector** kreeg in 2018 20 % meer subsidies voor fossiele brandstoffen dan drie jaar eerder, hoofdzakelijk in de vorm van subsidies voor aardolieproducten. Subsidies voor fossiele brandstoffen in de **landbouw** namen in dezelfde periode met 6 % toe en hadden bijna uitsluitend betrekking op subsidies voor aardolieproducten. Subsidies voor fossiele brandstoffen in de **industriële sectoren** en bij **huishoudens** namen met slechts 3 tot 4 % toe. Terwijl 10 % van de totale subsidies voor huishoudens naar fossiele brandstoffen ging, bedroeg dit aandeel in de industrie meer dan de helft.

Wanneer we naar de financieringsbronnen kijken, werden subsidies voor fossiele brandstoffen vooral verstrekt in de vorm van belastingvrijstellingen¹⁴ (ongeveer 70 % van het

¹⁴ In dit verband dient te worden opgemerkt dat in geval van belastingverminderingen alleen rekening wordt gehouden met de verschillen in belastingtarief binnen dezelfde brandstof bij de berekening van subsidies. Kruissubsidies voor brandstoffen worden niet verrekend, aangezien het uiterst gecompliceerd zou zijn om dit

totaal, met inbegrip van vrijstellingen van verbruiksbelasting en accijnzen, kortingen, terugbetalingen, enz.). De bedragen voor prijs- en inkomensondersteuning lagen drie keer lager. Rechtstreekse overdrachten, hoofdzakelijk in de vorm van toelagen, speelden een kleinere rol.

Afbeelding 4 – Subsidies voor fossiele brandstoffen in verschillende economische sectoren

Bron: Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen

Gebundelde gegevens van de **nationale energie- en klimaatplannen gaan over slechts 30 miljard EUR subsidies voor fossiele brandstoffen**, wat 60 % is van de resultaten van de studie van de Commissie. Drie lidstaten (Kroatië, Estland en Malta) hebben expliciet gesteld dat zij niet van plan zijn (een aantal specifieke) subsidies voor fossiele brandstoffen af te bouwen, waarbij zij hoofdzakelijk verwijzen naar het concurrentievermogen of de economische leefbaarheid van diverse sectoren.

Dertien lidstaten (Oostenrijk, België, Bulgarije, Duitsland, Denemarken, Griekenland, Finland, Frankrijk, Italië, Litouwen, Letland, Portugal en Spanje) hebben aangegeven dat zij van plan zijn plannen uit te werken om subsidies voor fossiele brandstoffen af te bouwen, hoewel zij hun plannen nog niet allemaal volledig hebben uitgewerkt. Met onvolledige gegevens kunnen wij geen totaalbeeld van de situatie schetsen. De verslaglegging moet dan ook aanzienlijk worden verbeterd.

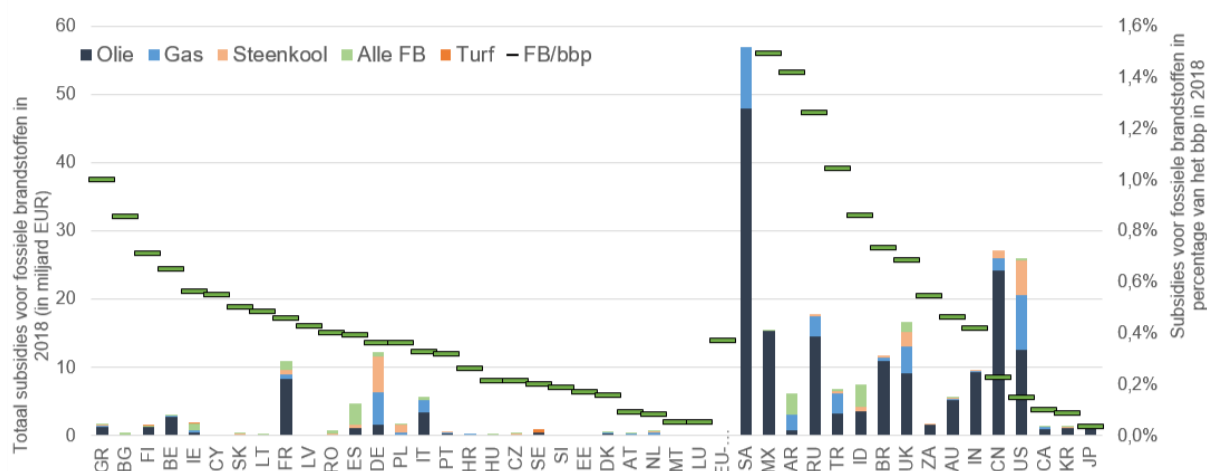
De lidstaten zullen hun nationale doelstellingen over de afbouw van energiesubsidies, met name voor fossiele brandstoffen, moeten opnemen in hun voortgangsverslag onder de governanceverordening.

consequent te doen in alle sectoren en over alle brandstoftypen heen. Op basis van gedeeltelijke landengegevens bevat de studie evenwel ramingen over de kruissubsidiëring van diesel en benzine. Deze cijfers zijn niet opgenomen in het totale subsidiebedrag in de EU, aangezien er slechts gedeeltelijke informatie beschikbaar is. Mogelijke brandstofsubsidies in de internationale scheepvaart- en luchtvaartsectoren worden ook geraamd, maar zijn niet opgenomen in het totale EU-subsidiecijfer. Voor meer informatie, zie de studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen [\[link\]](#).

3. Internationale vergelijking van subsidies voor fossiele brandstoffen

De G20-landen buiten de EU geven meer uit aan subsidies voor fossiele brandstoffen in verhouding tot hun bbp dan het EU-gemiddelde van 0,4 % (met een aantal uitzonderingen, met name China, de Verenigde Staten, Canada, Korea en Japan). Landen met een grote productie van fossiele energie hebben de neiging verhoudingsgewijs meer uit te geven aan verwante subsidies. Saudi-Arabië gaf in 2018 meer dan 8 % van zijn bbp uit aan subsidies voor fossiele brandstoffen. Dit bedrag op zich lag hoger dan de totale subsidies voor fossiele brandstoffen die in de EU werden toegekend, hoofdzakelijk ter ondersteuning van het binnenlands verbruik van aardolieproducten. Rusland heeft meer dan drie keer zoveel uitgegeven aan subsidies voor fossiele brandstoffen als percentage van het bbp in vergelijking met de EU.

Afbeelding 5 – Subsidies voor fossiele brandstoffen in absolute bedragen en in percentage van het bbp in de lidstaten van de EU en de G20-landen buiten de EU

Bron: Studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen en eigen berekeningen. Voor landen buiten de EU moeten de resultaten met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, gezien de beperkte vergelijkbaarheid van indeling en methodologie van subsidies, in combinatie met problemen met gegevensverzameling. Op de grafiek wordt het niet weergegeven, maar Saudi-Arabië gaf meer dan 8 % van zijn bbp uit aan subsidies voor fossiele brandstoffen.

4. Conclusies

De bevindingen van dit verslag zijn grotendeels gebaseerd op de studie naar subsidies die voor de Commissie is uitgevoerd. Deze bevat meer uitgebreide informatie over subsidies dan de informatie over subsidies voor fossiele brandstoffen en energie in de nationale energie- en klimaatplannen.

Subsidies voor fossiele brandstoffen zijn de voorbije tien jaar niet aanzienlijk gedaald; in sommige gevallen zijn ze zelfs gestegen.

Daarnaast moeten de volledigheid en coherentie van de nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten worden verbeterd. Uit de vergelijking met de studie van de Commissie blijkt dat de lidstaten niet alle subsidies in hun nationale plannen hebben gemeld. Slechts een aantal lidstaten gaf gedetailleerde plannen over de afbouw van subsidies. Hieruit blijkt dat verdere actie nodig is.

Richtsnoeren van de Commissie over de definitie, reikwijdte en methodologie die lidstaten moeten toepassen met het oog op een meer coherente en vergelijkbare verslaglegging over energiesubsidies, met inbegrip van subsidies voor fossiele brandstoffen, zouden een manier kunnen zijn om de situatie te verbeteren en toekomstige voortgangsverslagen omvattender en juister te maken. De Commissie zal ook de gedetailleerde resultaten van haar studie naar subsidies bekendmaken om een volledig beeld van de situatie te schetsen¹⁵.

¹⁵ Zie de studie naar energiekosten, belastingen en de impact van overheidsingrijpen op investeringen (met landenfiches) – https://ec.europa.eu/energy/studies_main/final_studies/study-energy-costs-taxes-and-impact-government-interventions-investments_en